

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s da umom naslednjega dne ter stane celoletno 180 K, polletno 90 K, ostrišno 45 K, mesečno 15 K. Inserati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naročniki se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 273. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, petično, česno. Telefon št. 24. SHS poštomatovni račun št. 11.187.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Nakupni se ne vračajo.

TABOR

Leto: I.

Maribor, nedelja 14. novembra 1920

Številka: 67

Sramotna pogodba sporazuma z Italijo podpisana.

Pritisk antante radi oddaje monitorjev. — Koroški nemčurji napadajo naše delegate.

Po dveh katastrofah.

Maribor, 13. novembra.

Jadransko vprašanje je rešeno — v diplomatskem svetu ta problem, ki je dve leti razburjal duhove celega sveta, ne obstoja več. Napačno pa bi bilo, ako bi diplomati mislili, da tudi v našem narodu to vprašanje več ne obstoja. Jadransko vprašanje obstoja za nas kot narod še vedno, kakor je obstajalo od prvega dneva, ko so našo zemljo zasedli Italijani in obstojala bo vse dotlej, dokler ne bodo tudi nad Gorico, Trstom, Puljem in Reko zaplapolale naše modrobelo-rdeče zastave, istotako, kakor obstoja za narod tudi koroško vprašanje s Celovcem in Gosposvetskim poljem.

Evidentno je, da vsaj za nekaj let še ne moremo misliti na osvobojenje teh naših ozemelj, na ureditev jadranskega in koroškega vprašanja tako, da bo rešeno tudi za naš narod kot tak. Toda z delom moramo začeti takoj. Cimperj bomo začeli z delom za osvobojenje, temprej bo to osvobojenje prišlo. Pred vsem pa je sedaj naša prva naloga skrbeti za to, da ostane ves naš narod, tako v Italiji, kakor v Avstriji zaveden. Skrbeti moramo v obeh ozemljih za stalno in močno iredento. Na drugi strani pa moramo za zaslužnjene brate na jugu in na severu vzbujati zanimanje v vseh plasteh našega, v svobodni državi Jugoslaviji, živečega naroda. To nalogo mora prevzeti Jugoslovenska Matica, ki se je ustanovila sicer v ta namen, ki pa doslej še pravzaprav ni niti začela z delovanjem, kajti samo pobiranje člana-

rine se še ne more smatrati za — delovanje.

Za Italijo in za Avstrijo morata biti Primorje in Koroška vedno odprti rani, na katerih bosta krvaveli tako dolgo, da izkrvavita.

Temu primerno pa moramo uravnati tudi vso našo notranjo in zunanjo politiko, kakor pred vsem tudi gospodarsko. V notranji politiki moramo stalno stremeti za tem, da se naša država konsolidira, ustali in utrdi na vse strani. Naš narod vseh treh imen se mora zediniti istotako politično, kakor tudi kulturno, postati mora en sam narod z vsemi notranjimi in zunanjimi znaki enega naroda in z enim samim imenom. Vrzimo preč železno srajco „zgodovinskih posebnosti“, „tradicij“ in druge take šare, ki nas samo žuli. K temu moramo doprinesti „žrtve“ vsi, istotako mi, ki smo se nekoč in ki se žal tudi še danes imenujemo Slovenci, istotako oni, ki so se in ki se še žal imenujejo Hrvati in Srbi. Pojem „žrtve“ stavimo v ušesca, ker so te žrtve samo navidezne, v resnici pa jih ni, ker so tako malenkostne, da jih resen človek ne more smatrati za žrtve.

V zunanji politiki moramo stremeti za tem, da se pridružimo oni skupini, ki se bo postavila v bodočnosti proti oni skupini, kjer bo Italija, pred vsem pa bomo morali gledati na to, da si osiguramo hrbet. Pri tem bo treba revidirati temeljito tudi našo politiko napram Bolgarski.

V gospodarski politiki je naša prva naloga, da se glede produkcije kolikor

mogoče osamosvojimo, reči pa, ki jih nikakor ne bomo mogli proizvajati doma, si moramo nabavljati pri naših prijateljih in zaveznikih (seveda ne pri Vesničevih zaveznikih), bojkotirati pa moramo Italijo, kajti z bojkotom njenega blaga ji bomo prizadeli največ škode. Naša gospodarska politika mora skrbeti za to, da bo Italiji balkanski trg zaprt.

Tu prihaja na površje tudi še drugo važno vprašanje — trgovina Trsta in Reke. Do teh dveh pristanišč in trgovskih središč imamo mi ključ, lahko jih zapremo, kadar hočemo. V Bakru se mora takoj pričeti z gradnjo velikega pristanišča, ki bo v stanu prevzeti in obdržati vso direktno in tranzitno trgovino srednje Evrope. Slovenija mora dobiti preko zapadne Dolenjske zvezo s tem pristaniščem. Zgraditi se mora tudi železnica Bratislava—Bakar, ki bo pritegnila v to novo pristanišče vso trgovino Cehoslovaške, Madžarske in deloma tudi Poljske. Tja moramo napeljati tudi trgovino Avstrije.

To so površno podano približno vse glavne naše naloge bližnje bodočnosti, treba pa je, da ne ostanejo samo v besedah, ampak da postanejo tudi meso in kri.

Notranja in zunanja politika.

* Raspored volišč v Mariboru. Po naredbi osrednje vlade v Beogradu z dne 6. septembra 1920 št. 337. Ur. št. 106 vrše se volitve narodnih poslancev za ustavotvorno skupščino dne 28.

novembra 1920 od 7 ure zjutraj do 18 ure zvečer. Volilni upravičenci iz mariborskega mesta, volijo a) oni, ki so vpisani v volilni imenik I (Maribor, mesto), na volišču I. v dekliški meščanski šoli na Miklošičevi cesti št. 1. b) oni, ki so vpisani v volilni imenik II (Graško predmestje), na volišču II. v dekliški ljudski in meščanski šoli na Cankarjevi ulici št. 5., c) ki so vpisani v volilni imenik III (Melj), na volišču III. v poslopju bivšega ženskega dež. učiteljskega na Cafovi ul. 9., d) ki so vpisani v volilni imenik IV (Koroško predmestje), na volišču IV. v deški ljud. šoli IV. na Samostanski ulici 10. e) ki so vpisani v volilni imenik V (Sv. Magdalena), na volišču V. v otroškem vrtcu na Valvazorjevi ulici št. 40. Na dan volitve, na dan pred volitvami in na dan po volitvah je prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače.

* Stevilo volilcev v Mariboru. V prvem okraju je vpisanih 902 volilcev, v drugem 1027, v tretjem 496, v četrtem 660 in v petem 1096. Skupaj torej 4181 volilcev. Reklamacij je bilo vloženih 1542. Na podlagi končne rešitve se je štalo 48 vpisanih volilcev, na novo vpisanih pa 735 nevpisanih volilnih upravičencev.

* Uradniki in učitelji zopet „zroč“. Blizamo se polagoma koncu volilne kampanje in karte postajajo jasne. Bojimo se, da se bodo opetovana svarila demokratskih politikov glede uradniške politične razcepljenosti in delne pasivnosti uresnila prej, kot smo si mislili. Če pridejo v Beograd iz Slovenije sami kmet-

Smrtni ples.

„Smrtni ples“, ki nosi v drugem delu naslov „Vampir“, je najboljšo Strindbergovo delo in njegova uprizoritev na našem mariborskem odru je bila za gledališki in umetniški svet našega mesta dogodek prve vrste. Strindberg je v tem velikem in globokem delu postavil na pozornico zakonska Edgarja, kapitana pri Irđnjavskem topništvu ter njegovo sorodnico Alice, bivšo gledališko igralko ter sorodnika Kurta, karantenskega mojstra na otoku, kjer se cela drama odigra. Edgar in Alice sta dve človeški duši, ki sta bili razočarani in prevarani v pričakovanju svojega udejstvovanja, prvi kot znanstvenik, druga kot umetnica. Poročila sta se iz ljubezni, toda ravno ta ljubezen ju je upropastila, ker je bila brez razumevanja. Ljubila sta se, zakaj, niti sama nista vedela; ljubila sta se, ne da bi se razumela. Morda, da bi se bila lahko tudi razumela, toda bila sta za to oba preveč trmoglava. S početka malenkostno nerazumevanje, je, ker ga nista znala odstraniti, ampak sta ga podzavestno še celo podžigala ter iskala ravno v tem nerazumevanju in mučenju eden drugega uteho, rodilo sčasoma najstrašnejši rodbinski pekel. Krivda za to leži deloma v okoliščinah njenega življenja, deloma pa v njunih nesrečnih značajih samih. Edgar je v svoji strašni krutosti oduren in vendar tudi njegova žena Alice ne more vzbuditi v objektivnem opazo-

valcu več sočutja in ljubezni nego on. To pa je hotel Strindberg s tem delom ravno doseči: hotel je izbrisati napačno naziranje možkega spola, da so ženske slabše nego možki in nasprotno žensko, da so možki slabši nego ženske. Ljudje so ljudje, naj bodo tega ali onega spola v vseh je mnogo slabega in mnogo dobrega.

Drama počenja v trenutku, ko je Edgar zapadel smrti, zato nosi prvi del tudi naslov „Smrtni ples“. Pogled v oči strasne sfinge smrti povzroči, da se zažene v vrtnec, v katerega potegne vse, kar se mu približa ter skuša zmleti. To njegovo strašno divjanje mu je edina uteha, v njej išče moči za svoje lastne zadnje momente, tako je, kakor da bi hotel izpiti kri in duše drugih, da si z njimi napolni svojo praznoto. Zato pa nosi tudi drugi del naslov „Vampir“.

Kot tretjo osebo je v to dramo postavil Strindberg Kurta, moža, ki se je prerival skozi življenje s komolci, ki je pa pri tem vseeno ohranil mnogo čistote in značaja. Prišel je sicer že čez ono ločnico „dobrega in zlega“, toda smrtni vrtnec, v katerega ga potegne Edgar, ga vrže vseeno še za trenutek iz ravnotežja, toda le za trenutek, kajti ko se zave, vstane zopet.

Poleg teh treh oseb je Strindberg predočil še tri druge: Edgarjevo in Alice hčerko Judito, nesrečnega otroka, ki mu grozi vrtnec smrtnega plesa, da ga pogoltno brez usmiljenja in prizana-

šanja ter napravi iz nje istotako ženo, kakor je njena mati, ali pa še slabšo, ki se pa v njej se pravčasno vzbudi srce ter premaga hladno računajočo razum. Dalje Kurtovega sina Allana, mlado in nepokvarjeno dušo, ki pa vendar ne gleda v svet in v življenje več z navalnimi očmi, ampak polzavestno že sluti nekak njemu še neznan in nerazumljiv vihar, ki je bistvena sestavina tega sveta in življenja. Končno pa še poročnika, poštenega mladega moža, ki pa mu ni dal velike naloge.

Vprizoritev te veličastne, v svojem silnem življenju, strasni in dosledni psihologiji in filozofiji težko dosegljive drame, na našem odru, je segala visoko nad pričakovanje. Bila je to elitna predstava, najboljša doslej v letošnji sezoni. Uloge so bile razdeljene zelo srečno in med naše najboljšo moči. V Edgarju je ustvaril g. Nučić tako dobro zasnovan in izveden lik, kakor malo kdaj drugje, ali pa morda še sploh ne. Povedel nas je v take umetniške višine, da smo pozabili na vse, celo na ropotanje in nemir v gledališču ter živeli z njim vred vse Edgarjevo življenje. Bil je brezdvomno najjačji in je v svoji silni moči potegnil tudi druge za seboj. Kdor ga je videl v tej ulogi, ta je spoznal, da naš Nučić še vedno raste.

G. Skrbinšek se je odel v zunanost Strindberga samega, ker Kurt v tej dramni je pravzaprav ravno pisatelj sam, velika duša, ki se je prerivala skozi življenje, na je, ko je mislila da stoji naj-

višje, še vedno morala z grozo spoznati, da je še sposobna, da se izpodtakne. Tudi on je živel pred nami resnično življenje, Nučić pa vendar ni dosegel, čeprav tudi ni bil daleč za njim. Vse to za to leži v lastni sili, v bistvo samem in se skoro ne da definirati s praznimi besedami.

Ga. Bukščekova je bila kot Alice zopet enkrat v svojem elementu in dani ni stala vedno na enaki višini, je vendar harmonirala z ostalima dvema ter tako pripomogla do krasne celote, ki je odlikovala to vprizoritev.

Gospod Zeleznik se je odlikoval s svojo iskrenostjo; njegov Allan je bil dobro zasnovan in istotako dobro izveden. Gdč. Podgorska mu je bila kot Judita dobra družica, ki se je odlikovala posebno v prvi fazi, ko Judita še ne čuti, da ljubi Allana; bila pa je tudi v ljubezni iskrena in naravna. Tej dvojici je delal g. Mikulič kot poročnik docela dobro družbo.

Omeniti moram še nerodno eksperimentiranje z lučjo v prvem dejanju prvega dela ter nemir med publiko pri vprizoritvi prvega dela. Dočim je bila prvi večer še mešana publika, je napolnila drugega le res izbrana družba, ki je razumela veliko Strindbergovo umetnost; zato pa je bilo gledališče tudi napol prazno.

ski in delavski poslanci, kdo bo zastopal težnje uradnikov, kje bo imel eventualni NSS poslanec zaslombo in oporo? Bodočnost bo pokazala, da je izšla NSS predvsem iz intrigantstva in podpihovanja klerikalnega časopisja in klerikalnih emisarjev po vseh uradih. Kajti glavni cilj klerikalne stranke je bil po prevratu razbiti edinost in s tem moč edine klerikalne resno nevarne stranke JDS. (Ko se jim je sedaj to deloma pogrečilo, so začeli že udrihati doslej vedno hvalisane „čisto“ NSS. Istočasno pa že udarjajo po svojem starem sovražniku uradništvu in učiteljstvu, ker častiti gospodje vedo, da lahko nad njimi samo tedaj vladajo, če se jim slabo godi. Doslej je bil boj proti uradnikom bolj prikrit, (učitelje so vedno odkrito zasmehovali kot manjvredne služabnike farovžev na deželi,) zadnje dni pa klerikalni listi, še bolj pa govorniki na deželi, javno nastopajo proti znosnim uradniškim plačam. Včerajšnja „Straža“ piše n. pr. v poročilu „Zborovanje JDS v Slov. Bistrici“ med drugim tudi sledeče: „Iz njegove polemike (dr. Kukovec) se je dognalo, da je dr. Kukovec zastopnik uradništva in učiteljstva, ker se je opotovano izrazil, da je uradništvo in učiteljstvo za svoj trud in delo primeroma slabo plačano in zaslužijo dobri uradniki in učitelji še večjo plačo. Da bi se pa slabe uradnike in učitelje slabo plačalo, se seveda ni omenilo, itd. — Torej kmet, ki to čitaš, le glej, koga boš volil, če nočeš še več plačevati za nikdar site uradnike in učitelje. Kdo bi ne uvidel, da smo v sredi Šustersičevega boja proti „žrenju“, mislimo torej, da si bodo resni uradniki sedaj premislili, še nadalje vstrajati v enesesarški samoubijalni politiki

* **Dr. Korošec v oficirskem domu.** Dne 16. t. m. ima dr. Korošec svoj volilni shod v Mariboru in sicer si je zbral za svojo strankarsko reklamo dvorano oficirskega doma. Kako pride oficirski dom do te izredne časti? Ali ta dvorana oficirskega doma ni identična s koncertno dvorano narodnega gledališča?

* **Klerikalno vollino gibanje:** Dr. Korošecvi shodi: 14. nov. dop. Rajhenburg, pop. Kozje; 15. Sv. Križ pri Slatinu; 16. Maribor ob 10. dop. v oficirskem domu; 17. Sv. Križ—Mursko polje dop., Ormož pop.; 18. Dravograd; 19. Nazarje; 20. Celje; 21. Slov. Bistrica.



Vsi na Martinov večer „Dijaške kuhinje“!



Dnevna kronika.

Jugoslovenska Matica sklicuje v sporazumu z zastopniki vseh strank in društev v Mariboru za danes, v nedeljo ob pol 12. uri v Narodni dom protestni shod zoper sramotno pogodbo z Italijo v Santi Margheriti. Jugosloveni udeležite se shoda polnoštevilno.

— **Pogreb taborjana Klavžarja** bi bil lahko še lepši, kakor je bil. Ob odprtem grobu na Pobrežju mu je stolni župnik Moravec posvetil v srce segajoč magovor ob spominu na začasno zgubljeni raj Goriški. Kakor smo že poročali, je pokojnik, blizu 80 let star, nenadoma prominil. V sredo večer se je sprehajal s svojo hčerjo, soproga bivšega poverjenika in poslanca Fona, ob ljudskem parku. Kar mu je prišlo slabo pri srcu in je kmalu nato takorekoč na cesti izdihnil svojo blago dušo. Naša podravska zemlja, se je zagrnila nad njim, ko so v Santi Margheriti prodali

njegovo domačo grudo, solnčno Goriško. Nenadna smrt mu je prihranila zadnjo žalost, zapustil nas je v trenutku negotovosti o usodi njegove ljubljene ožje domovine. Hvaličen spomin narodnemu bojevniku!

— **„Straža“ mi očita, da sem se dokaj pretkano izmuznil pozivu na orožno vajo.** Res je, da sem prosil radi sokolskega zleta odloga, kar se mi je tudi dovolilo. Drugih pretkanih korakov nisem storil, pač pa so se za celo državo začelom tega meseca, ko bi se bil odzval pozivu brez pomisleka, uknile radi volitev vse orožne vaje in so celo oni dobili dopust, ki so jih bili že nastopili. Dr. Vladimir Serbec.

— **In godba je umolknila.** Maribor je sprejel udarec v Santa Margheriti kakor obsojenec, ki se zaveda, da ne pomaga se ustavljati vislicam. Življenje je šlo svoj vsakdanji tek naprej. V petek večer je dobila mestna oblast apel, da ljudstvo zahteva, da vsaj godbe po javnih lokalih umolknejo. In na ta apel je godba umolknila. To je bil ves, na par kavarn omejeni javen izraz naše žalosti nad zgubljenim južnim rajem.

— **„Wichtige Ereignisse.“** Nedeljo, 7. novembra je zapadel prvi sneg; moker nepridiprav je pomagajal telefonskim progam. Ovekovčili smo ta dogodek, prepričani, da je to naša pravica, da bi znalo to koga zanimati tam, kjer še niso imeli, ali kjer so že pred nami imeli letos tega nadležneža. So tudi ljudje, ki hranijo liste in se še leta pozneje zanimajo tudi za — prvi sneg v tem in onem letu. Je pač tako, da prvi sneg ne prihaja vsako leto in vsepovsod na določeni dan, je muhast in nas obišče včasih že v oktobru, včasih še le v februarju včasih sploh izostane, obišče včasih kraje, kjer je bil sploh nepoznan in ga po vsej pravici proslavljajo kot prvi sneg. In so veliki svetovni listi, še veliko večji kot je n. pr. „Volksstimme“ naših ljubih sodrugov, ki se pečajo z dnevnimi poročili ne samo o prvem, ampak sploh o snegu in njemu sličnim nebesnim darovi. Pa še nikdar in nikjer nismo slišali, da bi jih bil radi tega kdo prijel za ušesa. Samo „Tabor“ je tako srečen, da ga je doletela ta izredna usoda. Pozabili smo namreč pri ljubih sodrugih prositi dovoljenja za ovekovečenje tega dogodka. In v svoji užaljenosti, da smo podcenjevali važnost prvega snega ter ga odpravili samo s 4 vrsticami, so mu oni sami posvetili 26 vrst in mu napisali še časten naslov: „Wichtige Ereignisse“. Se izplača prvemu snegu na ljubo žrtvovati toliko vrst „Taboru“? Da! „Volksstimme“ ki si osvajajo pravilo s svojim nesocialističnim nadčlovekom osmešiti druge, se v pomanjkanju gradiva smešijo sami sebe radi stvari, ki jo smešijo na drugih.

— **Slava železniškemu ministru!** Zadnji „Slov. Gospodar“ je posvetil skoro celo številko proslavi dr. Korošec kot železniškega ministra. Dokler dr. Korošca nismo spoznali iz njegove skrivnostne jajče aferi, smo bili prepričani, da ima g. minister toliko okusa solidnosti, da bi si odločno prepovedal vsako tako cirkuško reklamo, ki tem bolj ponižuje moža, čim višji se sam vveni po svojih zaslugah. Ampak od te dr. Korošecve jajče aferi dalje smo tudi mi tudi glede g. prometnega ministra na jasnem, da ima njemu posvečeni „Slov. Gospodar“ prav, ko trdi, da „riba pri glavi smrdi.“ In zato smatramo, da je ta reklama toliko vredna, kakor „On“, ki mu je posvečena. Le glede g. Vesenjaka smo razočarani, da se i on posveča kot kolporter take reklame. Radi kuriozitet se izplača si malo ogledati to Barnum-Bailovo glorio. C. Vesenjaka nam predvsem zatrjuje, da je imel dr. Korošec kot minister za prehrano take križe in težave, da ni mogel nikamor naprej; kaj mu je pomagalo, če je imel n. pr. toliko vlakov jaje na razpolago, če pa ni imel na razpolago ne lokomotiv in ne vozov. Zato se je dr. Korošec kot minister za prehrano udal prošnjam svojih prijateljev ter je postal raje minister za promet. Komaj je doprinesel to veliko žrtev, že je kakor svojčas Mozes, ustvaril celo kopico čudežev: Dr. Korošec je na-

pravil red v ministru, kjer je predvsem tekem par dni prevrnil vse lonce, v katerih so Korošecvi predniki kuhali in srebali turško kavo; nato je začel lastnoročno šibati podkupljive in neradne železničarje; zlomil je celo komunistični strajk; ne dovolj tega, je takoj nato podvojil število vlakov, ki so po vzgledu evangelija kar rodili drug drugega; prejšnji ministri so sicer sklepali pogodbe, a dr. Korošec jih je spravil s papirja na železniški tir — smer Svica v Nem. Avstriji; domače delavnice in kurilnice napolnjene dr. Korošecvega strokovnjaškega duha, so popravile dvakrat toliko lokomotiv in vagonov, kakor se je prej; in spravil se je g. minister na zanemarjene progde, celo nove mostove je naročil; prepotrebno železnico s Prekmurja na Stajersko ima g. minister že v žepu in koliko še drugih. Pa kdo naj prebavi naekrat toliko čudežev g. prometnega ministra. Prihodnjič bo g. Vesenjaka tudi povedal, da tudi Orli, Marijne device, romarji in sploh esesarji preklinjajo cene in razmere, ki so jih vstvarili na naših železnicah čudeži duhovnika dr. Korošca kot železniškega ministra.

— **Rechtsanwalt dr. Orosel prijatelj SPD.** G. Alojzij Ilgo, trgovec z lesom na Fali, nam o ljubezni dr. Orosli do Slov. pianinskega društva in tujkega prometa, sporoča na dr. Oroslov „popravek“ sledeči popravek: Res je, da je vodila markacija čez moj brod. Toda ker je falka elektrarna l. 1913 razdeljala občinsko pot, katera je vodila taktat od Ilgojevega broda do glavnega pota, ni imelo več smisla, da bi se brod še nadalje vzdrževal za obrat. Zakaj falka elektrarna še do danes ni napravila — kakor se je z občino Selnica zavezala, istega občinskega pota, to mi ni znano. Najbrže zato ne, ker so v Selnici obč. gospodarji klerikalci, ki se za take stvari ne brigajo. G. dr. Orosel, Vaš izgovor na moj čoln, češ, da ga nimam, je napačen. Dobro je vam znano, da sem takih čolnov že več izdelal, kakor ste jih Vi videli. Ampak če boste prepovedali pot čez most falkse elektrarne, zato pa prej kot mogoče preskrbeli, da napravi falka elektrarna zopet občinsko pot k glavni cesti, kakor je bila še leta 1913, bodem tudi jaz preskrbel svoj brod, mogoče še boljšega, kakor je Vaš. V tem slučaju seveda dvomim, da bi se vam iztekalo toliko jugoslovenskih vinarjev, kakor si Vi zdaj domišljate. Dokler se omenjena občinska pot zopet ne vzpostavi, je moj brod seveda brez pomena, ker nima do in odhoda. Ako se pa kdo upa sedaj od mojega broda iti k glavni cesti, je v nevarnosti, da ga napade in vgrizne inženjerja Menseja pes, ki je že davno obsojen na smrt in ogroža javno varnost. Nadalje tudi ni res, da se nahaja napis SPD (ki renegatu seveda bode v oči. Op. ured.), na Vašem posestvu. Ampak res je, da se isti nahaja tik ob cesti falkse postaje in ta vendar ni že Vaša last? Končno vam svetujem g. dr., da čimpreje preskrbite, da napravi elektrarna omenjeno občinsko pot. Se-le potem imate povod prepovedati pot čez most falkse elektrarne. Dokler se to zgodi, preskrbim tudi jaz vzpostavitev svojega broda. Obenem Vas ugotavljam, da moj voznik ne bo smel biti tak prijatelj pijače, kakor je Vaš. Z odličnim spoštovanjem Alojzij Ilgo.

— **Sužnji.** Prejeli smo: V nedeljo zvečer je sedela neka družba v oficirskem domu pri kateri je imel glavno besedo neki igralec našega narodnega gledališča tako glasno švabščarila, da so se nekateri gostje začeli razburjati. Na opozorilo se je gospod odrezal, da njega ljudje že iz odra poznajo da je Slovenec — no sicer pa bode lajal. Potem pa se je vseeno premislil in začel prav lepo s hrvatski divaniti. Bila je pri istem omizju tudi češka družba, koje član se je opravičil, ker mu je njegova češka-slovenska zavednost — o kateri marsikateri — celo naši inteligenti nimajo pojma — ni drugače dopustila. Svetujemo temu in drugim gospodom naj svoje znanje v švabščini kje drugje razkazujejo. Tudi restavrater naj si zapomni, da je v slovenskem Mariboru. Obema skupaj pa naše obžalovanje. Na severu in jugu vreganjajo naše zavedne

ljudi! požigajo jim domove ter jih vlačijo po zaporih — tu pa se košatijo po javnih lokalih ljudje — ki jim pravijo sužnji! Treba bo „fašistov“, da pomisli dej s temi elementi.

— **Kam z drobižem?** Iz trgovskih krogov dobivamo pritožbe, da davčna oblast odklanja sprejem ozir. zamenjavo večjih zneskov dvo- in enokronskih bankovcev in sicer z izgovorom, da so blagajne prenapolnjene. Dobro. Naj nam davčna oblast tudi pove izhod, kam z večjimi svotami tega drobiža, katerega so tudi večja trgovska podjetja — prenapolnjena.

— **Kalanova obsodba naših klerikalcev.** Sicer so vsi naši klerikalci, ki pod vplivom črne internacionale še niso izgubili narodnega čuta, astro obsodili izjavo SLS in ostudno pisavo „Straža“ ob priliki demonstracij 13. oktobra. Naslednja „Straža“ je blinila pokoro za svoj naroden greh, ampak ni storila tega iz odkritega kesanja — to je v nadaljnje številki sama priznala — marveč svojo pokoro je morala pokazati prisiljena samo radi dr. Verstovškovega sina. In zdaj skoro mesec dni pozneje pa je znani pred-ednik „Svete vojske“, ljubljanski duhovnik Kalan v „Slovencu“ izrekel javno obsodbo nad narodno propalostjo naših klerikalcev. On piše med drugim: „Kaj delamo mi, med tem ko ti silni udarci padajo po nas? ... Mi se veselo prekljamo med seboj. Pa še nekaj delamo! Demonstriramo. Takoj po demonstraciji, ne, že med demonstracijo samo pa skočimo drug drugemu v lasi in se obdelujemo, da kar cunjje lete.“ Da, to grdo Kajnovo delo so opravljali naši klerikalci, torej Kalanovi pristaši ob dogodkih 13. oktobra v Mariboru. In tu moramo g. obtožitelja Kalana nekoliko popraviti. Kajti ne le po in med demonstracijami, marveč še pred demonstracijami, še med govorom prvega govornika, so naši klerikalci iz rotovza telefonično denuncirali govornika in oni so bili tisti, ki so v zvezi z Nemi takoj po demonstracijah osebno, telefonično in v listu „Straži“ prvega govornika uredn. Pirca denuncirali kot organizatorja in glavnega krivca izgrediv. In oni so bili, ki so rdečimi brati vred zahtevali njegov in zapor drugih nekričev. Kalan ima pač prav, ko pravi nadalje: „Kakor otroci. Pa poredni, hudobni otroci. To se nam morajo naši sovražni sosede smejati! Takih nasprotnikov (kot so klerikalci) se nimajo bati. Vsako kraljestvo v sebi ne edino, ho razdejava ...“ — Imate prav, g. Kalan!

— **Kje so pravi navijačji cen moke?** Iz trgovskih krogov se nam sporoča: Občinstvo se pritožuje nad zvišanjem cen za moko in stresa svojo nevoljo seveda na nas manjše trgovce. Zato se nam zdi umestno, da občinstvu tem potom pokažemo prave krivce. Vsak manjši trgovec je navezan na dobavo od veletrgovine. Ta se zopet ravna po glavnih dobaviteljih in producentih, kakor sta pri nas n. pr. Scherbaum in Franz. A tudi ta dva sta navezana na prvi vir ozir. na čifutske posredovalce iz Hrvatske, Bačke, Slavonije, Banata itd. Ako povzroči tak čifut podražanje katerega žitnih izdelkov za 50 v pri kg, poskočita naša velikaša takoj še za 1 K. Ako pa nasprotno cena žitu pade, ostanejo pri prejšnji ceni z izgovorom, da je to še iz zaloge po zvišani ceni. Pri nas v Mariboru sta diktatorja cen Scherbaum in Franz in njima sporazumno jih diktirajo tudi naši drugi založniki. Verižniški urad vidi seveda samo nas male trgovce, do pravih krivcev, ki se vozarijo v elegantnih kočijah in stanujejo v palačah, je pot — pretežavna. Kdo bi se hotel danes visoki gospodi zameriti! Franza so sicer zadnjič prijeli zaradi sprijene moke, toda to ni bilo delo verižniškega urada. In danes ne vem, kje je obvisela razprava proti slepariji, ki jo je občutil velik del prebivalstva mesta, ko je moral za drag denar zivati iz-prijeno moko. Nič nismo slišali, da bi bil preiskovalni sodnik čutil potrebo, tega krivca in onega, ki je skušal podkupiti zvedenca, povabil v tiste prostore, kamor je povabil tudi osebe, ki so bile daleč od noči 13. oktobra. Je pač tudi v Jugoslaviji tako, kakor je bilo v Avstriji: „Die Kleinen hängt man, die

Großen läßt man laufen. Naj to pojasnilo za danes zadostuje občinstvu, ki tako rado išče navijaleev cen tam, kjer jih ni.

— Nečuvane krivice razmejitvene komisije v marenberškem okraju. Od dosedaj znanih slučajev krivične določitve naše meje je najbolj kričeč slučaj v okraju Marenberg. Tu se je izreklo tri četrtina prebivalstva za Jugoslavijo in kar je značilno, za pravico ljubljene razmejitvene komisije, izrekli so se za Jugoslavijo tudi Nemci sami in to iz gospodarskih interesov, ker ti kraji gospodarsko gravitirajo proti Dravi. Tako pa bodo morali poleg naših tudi nemški prebivalci svoje pridelke izvažati preko hribov do oddaljenih promet. komunikacij ob Muri. In značilno za pravico ljubljene te mednarodne komisije je tudi dejstvo, da ni uvaževalo opravičenih težav in interesov večine prebivalstva, ampak je bil za komisijo bolj primeren en sam prononsiran nemški hujskač Kristefel, svojčas župan na Mlaki, katerega je ljudstvo zaradi njegovih sleparij samo pogluno preko meje in se je v Gradcu pustil plačati za agitacijo proti Jugoslaviji. Eden od Nemške Avstrije plačani hujskač je bil torej za gospodo od komisije bolj merodajen kot vse ostalo prebivalstvo! V tej luči stoji danes pred jugoslovensko javnostjo objektivnost razmejitvene komisije. In v tej tudi smemo pričakovati tudi še nadaljnjih udarcev. Dosedaj so v tem okraju odrgali pretežno slovenske kraje ozir. občine: Sobota, Mlake, St. Jernej in Radvajne. V vojaških krogih so mnenja, da je bila pri tej očitni krivični razdelitvi za komisijo merodajna vojaško strateška meja za — Nemško Avstrijo.

— V delavnici j. z. Maribor še vedno strašijo „velenarodne“ gospodične po pisarnah. Posebno ena (imena nočem imenovati, mogoče, da se poboljša, če pa ne, pa brez pardona z imeni na dan) izmed teh se posebno odlikuje s svojo predzgodovino. Gospodična, ki pod avstrijsko patronanco ni imela druge besede za Slovence kakor „vindišerji“, ki je izzivala kjer je le mogla. Naj se le spomni na leto 1915, ko je ščuvala svoje pangermanske nemčurje proti zavednim slovenskim fantom in tako le sama povzročila našeto pretepev in psovanj. Kar je zakrivila do prevrata glede narodnosti se niti naštetih ne more. In zdaj sedi kot „slovenska“ uradnica, ki niti uradnega jezika ne razume, v pisarni in odjeda službo narodno zavednim in gotovo bolj sposobnim ljudem. Seveda ti se morajo potikati po ulici brez službe, ko se po pisarnah držijo taki narodni, nežni elementi. Ven z njimi! Ne rabimo ljudi, ki jih samo želodec drži v Jugoslaviji. Upravo j. z. to seveda nič ne briga. Samo, da se „radi“, kako „tega nikdar ne vpraša.“

— Slovo. Vsem prijateljem in znanec od katerih se nisem mogel pri svojem odhodu v Celje osebno posloviti ključem tem potom prav prisrčni: „Zbogom in nasvidenje!“
Maribor, 13. novembra 1920.
Valo Bratina.

— Dr. Otokar Rybar, narodni poslanec, je vpisan v ljubljanski imenik odvetnikov s sedežem v Ljubljani.

— Svarilo vsem, ki iščejo dela in zaslužka v inozemstvu. Ministrstvo za zunanje zadeve je dobilo od našega generalnega konzulata v Marzelju pismo sledeče vsebine: Mnogo naših državljanov se je že vrnilo iz Južne Francoske zopet v svojo domovino, pa vendar je še dosti naših ljudi ostalo v Franciji. Povsod iščejo dela in zaslužka, pa ga seveda ne morejo najti radi prevelike konkurence delavnih močij in tako se ljudje zatekajo k našim konzulatom in poslaništvom iskat pomoči. Tako prihajajo dandanes naši ljudje na parobrodih iz Carigrada, Soluna, Male Azije in oni, ki so pobegli iz „tujske legije“ na Francosko. Pa vkljub temu in raznim svarilom še vendar ljubi naš narod potovanje in išče v tujini to, kar lahko najde doma. V inozemstvu se nahajate dve vrsti takih ljudi. Prvi imajo prave potne listine, pa nimajo sredstev, ne potnih listin. Pri trgovcih, uradnikih in drugih, ki potujejo uradno, zahtevajo obmejne oblasti vsa mogoča potrdila in

dovoljenja in vizume, a drugi pohajajo po deželi in mestih brez vsakih dokumentov in sredstev. Ne v jednom in ne v drugem slučaju se ne morejo dotičniki puščati brez zaščite, a mnogokrat celo ne brez materijelne pomoči. Za preprečenje takih potovanj, bi bilo najbolje sredstvo, da se sploh ne dajajo več slična potna dovoljenja. Takšna potovanja so brezciljna in povzročajo našim zastopništvom samo mnogo dela. Opravičiti bi se dalo, če bi bilo vse to v politični ali ekonomski interes, kar pa ni, ker, kakor se iz zgoraj navedenega razvidi, ni v inozemstvu dela in zaslužka, ampak dela in zaslužka je v domovini dovolj, če si ga le hoče kdo poiskati. V Marzelju je več biro-jev, ki brezplačno dajajo informacije glede dela, pa kakršno opravljajo francoski kaznjenci. Onim pa, ki so padli na tak način v bedo, se mora pomagati. Vse je polno takih nesrečnežev, ki stradajo vsled tvoje krivde in ostanajo brez sredstev. Za take sučaje bi bilo umestno, pa bi se ustanovil nekaki fond, iz katerega bi se zajemala sredstva za one, ki si ne morejo pomagati. To v vednost in svarilo onim, ki se nameravajo izseliti v inozemstvu.

— Avstrijsko poslaništvo v Beogradu se je pritožilo pri ministrstvu za zunanje zadeve, češ, da so se pojavile težkoče pri povračanju in izvozu privatnega imetja bivših avstrijskih častnikov, slug in njihov rodbin in katero imetje se sedaj nahaja v posesti privatnikov. — Ker se mora glasom člana 267 Sen Zermenske pogodbe privatno imetje bivših avstrijskih častnikov, slug in njihov rodbin dotičnikom zopet vrniti, zato se vsi oni, ki so v posesti takega imetja opozarjajo na citirani člen imenovane pogodbe, da navedenim osebam njihovo privatno imovino nemoteno vrnejo, ker se mora sicer v nasprotnem slučajni oblastveno postopati.

— Služba puškarja. Pešpolk št. 28 v Skoplju potrebuje enega izvežbanega puškarja. Služba, ki sicer zahteva izurjenost v stroki, a drugače ni naporna, je dobra (letna plača 1800 do 200 dinarjev, z dajalnostjo in draginski doklado ter prispevki za družino. Podrobneje se izve pri mariborskem mestnem vojaškem uradu, med uradnimi urami.

— Popravek. V včerašnjem podlistku „Par besed o gledališču“ prva kolona 23. vrsta se ima glasiti pisateljev namesto prijateljev.

— Mestno elektriško podjetje naznanja cenjenim odjemalcem električnega toka, da se v nedeljo 14. novembra v času od 9. do 14. ure radi popravila in snaženja električnih naprav ustavi dobava električnega toka.

— Zvišanje cen v mestni kopalnici. Z ozirom na izvanredno visoke stroške pri vzdrževanju mestnega kopalnišča je mestni magistrat prisiljen, da s 15. novembrom določi za uporabo mestne kopalnice naslednje cene: parna kopalnica 20 K, I. razred 18 K s perilom, 16 K brez perilom, II. razred 14 K s perilom, 12 K brez perila, III. razred 6 K s perilom, 6 K brez perila; vstopnice po ducatih: parna kopalnica 200 K, I. razred 180 K s perilom, 160 K brez perilom, II. razred 140 K s perilom, 120 K brez perilom.

— Plesne vaje, ki jih uredi Mariborska podružnica Sloven. plan. društva, začnejo v torek 16. t. m., ako bo udeležba dovoljna. Prijave po 13. t. m. se ne bo sprejemalo. Clani naj se prijavijo torej najkasneje v soboto popoldne v trgovini gg. Baloh & Rosina na Grajskem trgu. — Odbor.

— Tvrdka Zlata Brišnik, Slovenska ulica 10, priporoča šolskim vodstvom in trgovcem ljudskošolske zvezke po nižjih cenah kot povsod drugod. Na zalogi vse pisarniške potrebščine, najfinejši pisni papir in krasne umetniške razglednice.

— Načrt mesta Maribora je na novo izšel. Dobi se ga v knjigarnah. Komad po 9 K.

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

Kultura in umetnost.

— Gostovanje ruske operetne družbe v Mariboru. Prihodnji teden gostuje v našem gledališču ruska operetna družba „Chat noir“, ki je zadnji čas delj časa gostovala v Ljubljani in te dni gostuje v Celju. Družba šteje 30 članov in jo vodi gospod Jakob Dolžensky. Družba ko igrala v ponedeljek, torek in petek in bo uprizorila tri operete in eno komično opero. Vsa dela so ruskih skladateljev, nudi se nam toraj prilika, da se seznanimo z novo vrsto operet in da spoznamo ruske operetne skladatelje, ki so nam ostali doslej popolnoma tuji. Igralo se bode: v ponedeljek „Noč ljubezni“, v torek „Svečnica ognja“ v petek „Maščevanje ciganke“ komična opera in „Mož — žena — on“.

— Zrnje. Izšla je 4. številka tega našega prvega mariborskega kulturnega vestnika ter prinaša naslednjo vsebino: Dementij: Večer pred 1. novembra. (Pesem.) — Dementij: Resignacija. (Pesem.) — Dr. J. Lah: Prva redna sezona mariborskega gledališča. — M. Skrbinšek: Smrtni ples (Vampir). — Shakespeari: Sen kresne noči. — S. R.: R. F. J. Heuberger. — Gostovanje slov. gledal. v Ptuj. — Repertoire bodočega tedna. — Zrnje se naroča pri upravi slovenskega narodnega gledališča v Mariboru. Posamezna številka stane 3 krome.

— Slovenska sportna revija „Sport“ začne izdajati sedaj svoj tednik na umetniškem papirju in z povsem novo opremo. Kakor je znano, donša ta revija krasne slike iz vseh panog sporta in vrlo interesantne članke in rezultate o sportu. Za bodočo zimsko sezono, ki ima v Sloveniji krasen naravni teren, nudila bo ta revija posebna interesanten material. Mi ta list vsem kar najtopleje priporočamo. Cena je 4 K in izide v par tednih. Naročuje se pri Sportni zvezi. Ljubljana, Narodni dom.

— „Metla“ se bo imenoval humorističen listič, ki bo pričel pričetkom drugega leta izhajati v Ljubljani. Imel bo izvorne slike in karikature iz sedanjih koruptivnih razmer. Imel bo tudi prilogo „Brencelj“. Pisan bo v zelo poljudnem jeziku.

P. n. naročnikom!

K današnji številki prilagamo položnice s prošnjo, da nam blagovolite zaostalo naročnino vpslati.

Opozarjamo, da je vplačati od 15. oktobra nadalje diferenco 2 K 50 v vsled povišanja naročnine od 10 na 15 K.

Naročnino je vedno plačevati v naprej. Izjeme ne moremo napraviti nikake.

Sokolstvo

o Sokoli pozor! Večji denarni zavod v Liki išče dobrega knjigovodjo pod zelo ugodnimi pogoji. Bratje vadiitelji naj odposljejo prošnje do 13. t. m. Sokolskemu savezu v Ljubljani. Službe iščejo 1 absolvent trgovske šole (dober telovadeec) in ena sestra. Podrobnosti poda Jugoslov. Sokolski Savez.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V soboto 13.: „Ples v operi“. Ab. C. Začetek ob 19. uri.

V nedeljo 14.: Popoldne ob 15.: „Brat Martin“. Zvečer ob pol 30.: „Sen kresne noči“. Izven aboa.

V ponedeljek 15.: „Mož ljubezni“, ruska opereta. Gostuje ruska operetna družba „Chat noir“.

V torek 16.: „Svečnica ognja“, ruska opereta.

V sredo 17.: „Smrtni ples“. Ab. B.

V četrtek 18.: „Vampir“ („Smrtnega plesa“ II. del). Ab. A.

V petek 19.: „Maščevanje ciganke“, komična opera. „Mož — žena — on“.

V soboto 20.: Plesni večer „Sent M. Abesa“.

Sport.

V nedeljo 14. t. m. se odigra na prostoru S.S.K. Maribora zadnja prvenstvena tekma jesenske sezone in sicer tekmuje prvak Maribora „Rapid“ in prvak Ljubljane S.K. Ilirija. Začetek ob pol 15. uri.

Gospodarstvo, trgovina.

— Tvornica kola i industrija robe M. Počivalnik d. d. Ker v celi naši državi ni niti ene tovarne za vozove, se je začetkom tega leta osnovala v to svrhu posebna delniška družba pod gornjim naslovom in to s sediščem v Ravnigori. Začetni akcijski kapital je znašal K 6.000.000. — Družba se je odločila postaviti dve tovarni za vozove, eno v Ravnigori, drugo pa v Mariboru. Obe tovarni se zidali z največjo brzino, tako da bo tovarna v Ravnigori začela poslovati prihodnjo jesen, med tem ko zidanje tovarne v Mariboru uspeva tako hitro, da bo že v 2 do 3 mesecih začela obratovati. Za obe tovarni se stroji že nakupljeni in so deloma že dospeli na mesto uporabe, tako da bodele obe tovarni mogli zanesljivo in brez vsakih ovir začeti poslovati v omejenem času. Tovarna v Mariboru bo prirejena samo za izdelovanje voz in popravo vagonov, med tem ko bo v Ravnigori poleg velike žage s tremi polnojarnikami urejena tudi tovarna za zobotrebe, evke za čevlje in podobne izdelke ter za kuhinjske potrebe in pohištvo. V obeh tovarnah bo stalno zaposlenih nad 1000 delavcev. Ako se upošteva, da je potreba voz in drugih izdelkov, ki jih bodo proizvajale te tovarne, izredno velika, — tako na pr. potrebuje samo Srbija in vsled vojne oškodovani kraji okolo 200.000 komadov voz, brez obzira na to, da si med vojno tudi ostali kraji niso nabavili toliko voz, kolikor jih je bilo uničenih, — potem je jasno, da je ustanovitev takega zavoda pri nas nujno potrebna in je vsled tega tudi rentabilnost tega podjetja vnaprej popolnoma zagotovljena. Bodi omejeno, da ima ta družba na Teznu, kjer zida svojo tovarno, neposredno pri kolodvoru kakih 65 oralov stavbehega zemljišča, ki ga je kupila pod jako ugodnimi pogoji, ter bo na tem kompleksu lahko postavila še 4 do 5 novih tovaren. Ker je ravnateljstvo med zidanjem tovarne v Ravnigori svoj prvotni plan za zidanje znatno spremenilo in ker se je na predlog slovenskih delničarjev odločilo, postaviti tovarno tudi v Mariboru, prvotni osnovni delniški kapital od K 6.000.000 — za to velikopotezno podjetje ni več zadostoval ter je vsled tega občni zbor družbe sklenil zvišati delniško glavnico za nadaljnjih K 9.000.000. —, torej na K 15.000.000. —, in to pod jako ugodni pogoji. Stari delničarji dobijo na vsako staro delnico po eno novo po tečaju K 500. — (nominalna vrednost delnice znaša K 400. —), med tem ko moreje novi delničarji subskribirati po tečaju K 700. — za delnico. V ostalem opozarjamo svoje čitatelje na poziv na subskripciju, ki ga prinašamo na zadnji strani lista.

— Kanal Donava-Jadransko morje. Praški list „Cas“ poroča, da se več bankirjev s sodelovanjem praške kreditne banke bavi s projektom, da bi se izkopal kanal med Donavo in Jadranskim morjem. Ta projekt je izdelal češki inženir Luka. Stroški se računajo na 400 milijonov dinarjev, država pa vzame na svoj račun eno tretjino te svote.

— Zračni promet Subotica—Budimpešta. Dne 8. t. m. se je otvoril zračni promet med Subotico in Budimpešto. Vendar so se pa morali zrakoplovi radi slabega prometa omejiti.

— Volitev 12 članov trgovske zbornice. V nedeljo, dne 14. novembra se vrši volitev 12 rednih članov trgovske zbornice.

— Finančni odsek za Vojvodino. Finančni odsek za Vojvodino, ki je bil dosedaj v Novem Sadu, se bo preselil v Beograd, ker so bile pri njegovem delu v Novem Sadu velike težkoče pri dobivanju kredita in nakazovanju

Najnovjša poročila.

Jadranski sporazum podpisan.

Rapallo, 12. novembra. Danes podpisan je bil sporazum med Jugoslavijo in Italijo glede jadranskega vprašanja. Sporazuma listina je bila spisana v italijanskem in srbohrvatskem jeziku.

Rim, 12. novembra. Jugoslovenski delegat pri pogajanjih v Rapallu, ministrski predsednik dr. Milenko Vesnić je čestital kralju Emanuelu k rojstnemu dnevu ter mu izrazil svoje veselje, da se je končno dosegel sporazum med obema državama.

Ljubljana, 13. novembra. Iz Rapalla se poroča, da je sporazum podpisan. Doslej pa še niso dospele nikake podrobnosti. Posebno glede Zadra se ni znano, ali pripade temu mestu tudi del zaledja ali ne. Istotako se tudi poročila o mejah napram Sloveniji zelo netočna in pomanjkljiva, da celo nasprotujoča. Pričakuje pa se še tekot današnjega dneva natančnih in podrobnih poročil.

Demokratska stranka ne priznava sporazuma.

Beograd, 13. novembra. Na svoji seji so parlamentarci demokratske stranke sklenili, da JDS ne priznava srmatotnega sporazuma v Rapallu.

Cudno postopanje vlade.

Beograd, 13. novembra. Obnašanje vlade v očigled kapitulacije v Santi Margheriti je zelo čudno. Vlada se izgovarja, da še ni prejela nikakih avtentičnih poročil o poteku pogajanj in o sporazumu ter radi tega ne more dati nikakih pojasnil. Zdi pa se, da pričakuje vlada povratka delegatov, ki se vrnejo v nedeljo v Beograd.

Sforza o sporazumu.

LDU Beograd, 12. nov. „Politika“ poroča iz Santa Margherita z dne 10. n.: Italijanski minister za zunanje posle, gro Sforza, je izjavil zvezi novinarjev, da je sporazum dosežen. Italija dobi na vzhodu za mejo Julijske Alpe. Zadar je rešen. Razumem boleost onih Italijanov, je rekel grof Sforza, ki ostanejo nadalje v Jugoslaviji ter delim z njimi to boleost. — Ne smemo pozabiti, da nam pusti sosednja Jugoslavija na našem ozemlju pol milijona rojakov. Z Jugoslavijo moramo gojiti trajno prijateljstvo. Italija in država Srbov, Hrvatov in Slovencev sta se dvignili v Santi Margheriti nad vse ter stvorili pogoje za neodvisnost in bodočnost, pri čemer sta sedaj vdrugež zmagali nad Avstro-Ogrsko.

Vprašanje monitorjev.

LDU Beograd, 12. novembra. V pondeljek dne 8. novembra so izročili zastopniki entente namestniku ministra za zunanje posle, dr. Ninčiču, noto konference poslanikov, s katero zavezniški obveščajo našo vlado o prihodu zavezniške mornariške komisije, ki se ji naj izročijo monitorji, katere je naša vojska zaplenila. Istega dne je došla komisija z parnikom „Sofia“ iz Budimpešte ter se je v torek predstavila ministroma za vojno in mornarico in za zunanje stvari. Zastopnik ministra za zunanje stvari, dr. Ninčič, je v sporazumu z vlado izročil kratek odgovor zavezniškemu zastopniku pri čemer je zahteval istočasno kratek rok za pismen odgovor.

Ta odgovor je potem izročil v ime kraljevske vlade in poudarja upravičenost naših zahtev glede monitorjev. Vlada je zahtevala, naj ladje ostanejo v naši posesti. Zastopniki entente se z odgovorom niso zadovoljili ter so vsled svojih instukcij odpotovali včeraj zjutraj s parnikom „Sofia“ nazaj v Budimpešto. Francoski, angleški in italijanski poslanik so sporočili odgovor naše vlade konferenci poslanikov ter so že včeraj dobili od nje navodila: Poslanik de Fontenay je bil včeraj popoldne ponovno sprejet v ministrstvu za zunanje stvari ter je ob tej priliki izročil naši vladi definitivno zahtevo konference poslanikov, da se za našo mornarico obdržijo štirje monitorji, ostali pa naj se izroče medzavezniški komisiji ki bo obdržala dva v svrhu mednarodne policije na Donavi, ostale pa razdelila med Romunijo, Madžarsko in Avstrijo.

Koroški nemčurji izzivajo naše delegate.

LDU Guštanj, 13. nov. Poročajo nam da so dne 9. t. m. zvečer napadli Nemci jugoslovenskega delegata dr. Miselja, ki je dodeljen distriktnemu svetu v Plibarku. V gostilni pri Brazniku so ga začeli izzivati in arogantno izpraševati, zakaj govori slovensko. Ko je odgovoril, da je jugoslovenski delegat, so posmehovaje rekli, da stavijo 1000 K proti petim, da ni delegat. Ker niso prenehali z razgrajanjem, so se morali slovenski gostje izogniti in so zapustili gostilno. Iz tega je razvidno, da niti člani naše delegacije niso več varni pred nemško drhaljo, tem manje naši ljudje.

Amerika pripozna jadranski pakt.

DKU Santa Margherita, 12. novembra (Stefani). Uradno se poroča: Minister Sforza je prejel od italijanskega zastopnika v Washingtonu depešo, v kateri se ameriška vlada formalno izreka, da pripozna kakršnokoli rešitev jadranskega vprašanja z direktnim sporazumom med vladami Italije in Jugoslavije.

Demisija madžarskih poslancev radi ratifikacije.

DKU Budimpešta, 12. novembra. Kakor poročajo listi, so narodni predstavniki Palavicziri, Elmer Huszar, Szettler in Balla poročili izstop iz vladne stranke, ker bodo glasovali proti predlogu ratifikacije. Iz istega vzroka se pričakuje še več nadaljnjih demisij.

Obsedno stanje na Krimu.

DKU Carigrad, 12. novem. (Wolf) Radi dezertacije celih polkov je proglasil general Wrangl obsedno stanje na Krimu.

Vse države naj se sprejmejo v zvezo narodov.

DKU London, 12. novem. (Reuter). Lord Wilborne, Lord Grey in delavski vodja Barnes so izdali spomenico, v kateri so izjavili da se trajen svetoven mir more zagotoviti, ako se sprejme v zvezo narodov vse države. To vprašanje se mora rešiti na zborovanju sveta zveze narodov v Zenevi.

Pravoslavni patrijarh.

LDU Beograd, 12. novembra. Za patriarha je bil izvoljen arhijerej episkop in metropolit Srbije Dimitrijevič. Pri volitvi je bilo navzočih 94 članov volilne skupščine, od katerih je glasovalo za Dimitrijeviča 83 za mostarskega metropolita Petra 2, 9 glasovnic je bilo praznih.

Razdelitev vagonov.

LDU Beograd, 12. novembra. Oddelek vagonov, ki spada v delokrog ministrstva za promet in je bil začasno nameščen v Zagrebu, se je te dni preselil v Zemun. Naloga tega oddelka je, razdeljevati sorazmerno in po potrebi tovarniške vagonne po vsej državi.

Dr. Engliš demisioniral.

DKU Praga, 12. novembra (CDU). Finančni minister dr. Engliš je izročil včeraj svojo demisijo.

Avtonomija Irske.

DKU London, 11. novembra. (Reuter). Spodnja zbornica je s 183 proti 52 glasovom sprejela v tretjem branju bil, (zakon), s katero se pripozna Irski najdalekosežnejšo samoupravo.

Težka nesreča v Foggiji pri Rimu.

DKU Rim, 12. novembra. (Wolf). Na električni železniški progi Foggia — Rim se je zgodila težka nesreča, pri kateri je bilo 5 oseb mrtvih in krog 50 ranjenih.

Dementi našega grškega poslanika.

LDU Beograd, 11. novembra. (Presbiero). Naš poslanik na Grškem dementira vesti, ki trdijo, da je dal on intervju zastopniku Angenzie Stefani, kakor je to javil solunski list „Opinion“.

Opozicija proti venizelističn. sistemu v Atenah.

DKU Pariz, 10. novembra. Po poročilih iz Aten je priredila opozicija protesten shod, katerega se je udeležilo krog 15.000 oseb. Shtatos in Gunaris sta se izrekla proti vladnemu sistemu Venizelosa te stojita na stališču, da nasledstveno vprašanje sploh ne obstoja, ker mora priti na prestol po ustavnem zakonu zopet kralj Konstantin.

Amerika ni več v vojnem stanju s sovjetsko Rusijo.

DKU Pariz, 10. nov. Po neki vesti „Matina“ iz Washingtona, je izjavil državni sekretar Colby, da Združene države ne bodo sodelovale pri blokadi pristanišč sovjetske Rusije v Crnem morju ob strani Anglije in Francije, ker se združene države ne smatrajo s sovjetsko Rusijo več v vojnem stanju.

Radikalni kandidati.

LDU Beograd, 12. nov. „Tribuna“ poroča, da je v kragujevaškem okrožju nosilec radikalne kandidatne liste poslanec Ilija Mihajlovič. Od prejšnjih poslancev Sretan Kojič ne kandidira, ker se govori, da se namerava odtegniti iz političnega življenja. Radikalci kandidirajo za beograjsko okrožje poslanca Alekso Ziroviča, Jakoba Jakoveljka iz Velikega Potoka, Ilije Josimoviča iz Sremčiča in Sretana Stosiča iz Daruvara. Kvalificirani kandidat je minister Joca Jovanović, njegov namestnik pa zdravnik dr. Momčilo Ivković iz Beograda.

Avstrijski narodni praznik.

DKU Dunaj, 12. novembra. Dan narodnega praznika, — obletnica proglašene republike — je na Dunaju potekel popolnoma mirno.

Aretacija velike bande ponarejalcev bankovcev v Berlinu.

DKU Berlin, 12. novembra. (Wolf). Tukaj se je aretiralo 14 oseb broječo ponarejevalsko bando, ki se je pečala

s falzificiranjem zelenih državnih bankovcev po 50 mark. Od septembra tega leta so spravili v promet približno pol milijona mark bankovcev. Dosedaj se je vzelo iz prometa že 300.000 mark!

D' Annunzio zasedel Krk in Rab

Rim, 12. novem. „Idea nazionale“ poroča iz Reke: Ker bi imela otoka Krk in Rab pripasti Jugoslaviji, ju je dal d' Annunzio po svojih četah zasedeti. — Uradnega potrdila te vesti še ni.

Avstrijska vlada se zahvaljuje zastopniku v plebiscitni komisiji.

DKU Dunaj, 12. nov. Uradno se poroča: Avstrijski ministrski svet je v svoji seji dne 8. t. m. izrekel avstrijskemu zastopniku v plebiscitni komisiji v Celovcu fregatnemu kapetanu Albertu Peterju svojo zahvalo za delo, ki ga je napravil v korist domovine.

Vojaški pravniki.

LDU Beograd, 12. novembra. Minister vojne in mornarice je izdelal pravila za izobrazbo vojaških pravnikov. Po tem pravilniku bo ministrstvo za vojno in mornarico ustanovilo internat, v katerem bodo sprejeti pravniki naših fakultet, ki bi hoteli postati vojaški sodniki. V tem internatu bodo dobili gojenci poleg hrane tudi posebne doklade za svoje potrebe. Cas v tem internatu se bo vračunal v vojaško službovanje. Natečaj bo razpisan naknadno. V prvi vrsti se bo zahtevalo od prosilcev, da so zdravi in za vojsko sposobni ter da so dovršili enega ali več semestrov na pravni fakulteti.

V Črni gori čistijo.

Beograd, 12. nov. Oblasti so se odzvale neprestanim zahtevam javnega mnjenja ter so v Črni gori izvršile aretacije vseh onih oseb, ki so se v času okupacije kompromitirale s podpisom avstrijskega vojnega posojila. Število aretirancev je primeroma veliko.

Jugoslovenska izvešteljska služba v francoskih rokah.

Beograd, 12. nov. Sedanji presbiero preneha funkcionirati. Danes je bila objavljena uredba, po kateri pripade presbiero pod predsedništvo ministrsk. sveta. Služil bo samo še za službena poročila. Informativno službo prevzame agencija Avala, last francoskega konzorcija.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.



IVAN KVAS 686 5-3

klobučarstvo in slamnikarstvo
Maribor, Meljska c. 74**Dražba lova.**

Lovska pravica krajevne občine Trate se da potom dražbe do 30. junija 1926 v zakup.

Ta dražba se vrši na uradnem dnevu okrajnega glavarstva Maribor v četrtek, dne 9 decembra 1920 ob 10. uri dopoldne pri Sv. Lenaitu v Slov. gor. 772

Okrajno glavarstvo Maribor, 9. novembra 1920

Okrajni glavar: Dr. Lajšič s. r.

Pohišstvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. Izvršitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohišstvo

KAREL PREIS, Maribor
Slemčekov trg št. 6

Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Govorite povsod slovenski!**Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru**

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolo-dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pril. staniška ulica 2.

Mala oznanila.**Iščem suho skladišče.**
Ponudbe pod »Dobra najemina« na upravo lista. 760 3-2**Usnjate škornje** št. 42 se za 500 K prodajo. Naslov pove upravištvu. 768**Dolga možka zimska suknja**, 2 možki obleki, 4 stolice, 1 omara z uro in omara s predali se prod. Sodna ulica 15, prtlj., levo. 770**Hiša v Beljaku** (Nemška Avstrija) dvonadstropna, nova, moderno zidana, 600 klaitrov vrta, se zamenja s hišo z gostilno ali trgovino v Mariboru, Celju ali Ljubljani, ali tudi z lepšim posestvom s trgovino ali gostilno v kakem drugem kraju Slovenije. Tudi se za primerno ceno prod. Ponudbe na Hochmüller, Bled. 722 3-3**Pozor!** Kdor se ne udeleži Martinovega večera v kazini naj pride na ocvirkov večer v Nar. dom. 762**Salonska suknja** in se razne druge obleke se ceno prod. Domenik Fabjančič, Jurčičeva ul. 5, I. ndstr.**Meblovana soba** se išče. Ponudbe na upravo lista.**Pisalni stroj „Mignon“** se prod. — Naslov pove uprava lista. 761**Jos. Martinc**

Maribor 625

Galanterijska veletrgovina

**Zadružna banka**

Centrala: SPLIT

Podružnice: MARIBOR, Zagreb, Novi Sad

Afilijacije:

Zadružna banka Reka. Zadružna štedionica Trst

Osnovna glavica: K 50,000.000.—

Bankovni oddelek:

Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila na vsa tu-zemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek:

Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica:

Kupuje in prodaja tuje valute, devize in čeke, ter vse vrste domačih in tujih efektov.

Vloge:

Sprejema denar na vložni ziro in tekoče račune ter jih obre-stuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor

Gosposka ulica 20 (Pirchanova hiša)

prične s poslovanjem

743 16-2

1. decembra 1920.

Tvornica kola i industrija drvene robe M. Počivalnik dioničko društvo, Ravna Gora**III. emisija dionica.
Poziv na supskripciju.**

Izvanredna glavna skupština dioničara Tvornice kola i industrije drvene robe M. Počivalnik dioničko društvo u Ravnoj gori, koja se je održavala dne 28. rujna 1920., zaključila je povišenje dioničke glavice

od K 6,000.000.— na K 15,000.000.—

ovlastivši ujedno ravnateljstvo društva, da ovo povišenje provede prema potrebi i svojoj uvidjavnosti.

Na temelju ovoga ovlaštenja izvanredne glavne skupštine zaključilo je ravnateljstvo u svojoj sjednici održavanoj dne 28. rujna o. g. razpisati emisiju na

komada 22.5000 dionica po K 400.— nominalne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 9,000.000.—

čime će uplaćena dionička glavica doseći iznos od K 15,000.000.—.

Upis na ove dionice imade se obavljati pod ovim uvjetima:

1. Starim dioničarima pripada pravo optirati na svaku jednu staru dionicu po jednu novu dionicu uz tečaj od K 500.—, te pribrojivši K 50.— po dionici u ime troškova. Opcija na stare dionice može uslijediti jedino na taj način, da posjednici starih dionica doprinesu dionice ili medjutomnice I. in II. emisije, na kojima će se vidljivo naznačiti, da je opcija III. emisije izvršena.

2. Preostalih pak 7.500 komada dionica izlaže se slobodnoj supskripciji uz tečaj od K 700.— i K 50.— u ime troškova po dionici. Pravo repartacije ovih dionica pridržaje si isključivo ravnateljstvo društvo.

3. Emitirane dionice participiraju već na dobitku prve poslovne godine.

4. Emisija započinje dne 15. listopada 1920. i traje do uključivo 20. studenoga 1920., te se cijela protuvri-jednost upisanih dionica imade u gotovom položiti kod upisa. Vrhu učinjenih uplata izdat će se medjutomnice, koje će se prema kasnijoj objavi izmijeniti sa dionicama. Za upisivanje potrebne tiskanice dobivaju se besplatno na blagajnama upisnih mjesta.

5. Kao podpisna i uplatna mjesta ustanovljena so: Jugoslavenska banka d. d. podružnica u Crikvenici i Zagrebu, Banka i štedionica za Primorje na Sušaku, te Ljubljanska kreditna banka u Ljubljani i njezina podružnica u Mariboru i konačno Banka i štedionica Gorskog Kotara u Ravnoj Gori i njezina podružnica u Delnicama.

6. Za provedenje i osiguranje emisije stvoren je posebni sindikat, koji podpunoma zajamčuje uspjeh emisije. Ravna Gora, dne 10. listopada 1920.

Ravnateljstvo

Tvornice kola i industrije drvene robe
M. Počivalnik dioničko društvo.

Subskripcije sprejema Ljubljanska kreditna banka, podružnica Maribor.



Ena poskušnja zado-
stuje za prepričanje,
da je

„ZLATOROG MILO“

najboljše!

Prva marib. tovarna mila preje C. BROS, Maribor.

Umivanje las, sušenje

z električnim sušilnikom,
onduliranje, manikuro, izdelavo vseh lasnih del,
popravo zaponk itd. priporoča 763 2-1
Česalni salon za dame M. Fettich - Frankheim
gledališka lasuljarka, Stolna ulica 12.

Podpirajte domačo obrt!!

Stavbeno in umetno ključavničarstvo

Franjo Kumerc

MARIBOR Pod mostom MARIBOR

Prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
kakor tudi popravo vseh poljedeljskih strojev, mla-
tilnic itd. 705 52-2

Postrežba točna! Cene solidne!

Podpirajte domačo obrt!!

Gostilna Hein „Pri treh ribnikih“.

V nedeljo, dne 14. novembra 1920

koncert v zvezi s pojedino jeterčnih klobas

Začetek ob 15. uri. Prosta vstopnina brez pobiranja.
767 H. R. Hein.

„PANONIJA“

v Ptujju izdeluje po konkurenčnih cenah z modernimi
amerikanskimi stroji vseh vrst vijaka, dele strojev in
aparator, vrši popravila teh ter dobavi iz inozemstva
industrijalne izdelke. 666 4-3

Stavbeno in umetno
ključavničarstvo

Rudolf Babič

Maribor, Splavarska ul. 3

Prevzema vsa v to stroko spa-
dajoča dela. Postrežba točna!
769 Cene solidne! 10-1

DAMSKI MODNI SALON

Mileva Zakrajšek

Aleksandrova cesta št. 45-1

izvršuje hitro in solidno vse v
garderobo elegantne dame
spadajoče obleke. Za kostume
in plašče damski krojač.
Prenajanje st. rih oblek.
674 6-4

Pristopajte

Jugoslov. Matice!

Prepričajte se, da
kupite najboljše in
najcenejše

Čevlje

v trgovini 733
10-3

Anice Traun,
Maribor,
Grajski trg št. 1

Pohištvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53

Peter Hochegger in drugovi

priporočajo

svojo bogato zalogo kompletnih spalnih sob, kuhinjske opreme iz meh-
kega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potu-
jočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Širite povsod naš list!

Električen likalnik

za mariborski tok, 3 in pol kg težak, poniklan, stane z žico
350 K. Letni stroški toka 160 K, priporoča

Louis Dadieu, Aleksandrova cesta št. 1,
konces. inštalater za elektrotehniko. 732 3-3

Motorje za istosmerni tok

(Gleichstrom)

16 PH, 13 PH, 1 1/2 PH in 1/4 PH z na-
puščaji (Anlass), ter motor za plin prodaja

Mariborska tiskarna d. d.
Jurčičeva ulica 4.

Priporočljive domače tvrdke:

Trgovina z usnjem in čevljarskih potrebščin

Armin Elinger

Maribor, Kralja Petra trg št. 9

Trgovina z usnjem in čevljarskih potrebščin

Kohnstein in Reismann

Maribor, Slovenska ulica št. 20

Andrej Ham

čevljar

Vetrinjska ulica 9

Jakob Dogša

čevljar

Vetrinjska ulica št. 20

Zaloga čevljev, oblek, perila ter galanterijskega blaga

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg št. 2

Mar ufakturna trgovina

Hugo Ihl

Aleksandrova cesta

Delikatesna trgovina

Feliks Pučko

Aleksandrova cesta št. 31

Trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

Resnik in Vabič

Krčevina pri Mariboru 203

Mihael Živec

gostilna „Pod Pohorjem“

Pekre pri Mariboru

Josip Škof

pleskar in slikar

Maribor, Orožnova ul. 6

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obrestuje vloge najugodnejše.

Daje vsakovrstne kredite.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT,
CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CE-
LJE, BOROVLJE, PTUJ, BREŽICE.

Delniška glavnica in rezerve 95,000.000.—

Izvršuje najkulantnejše vse bančne transakcije.